

DIVERSIDADE AFECTIVO-SEXUAL, DE XÉNERO E FAMILIAR

**MARZO 2022
CAFI/SANTIAGO DE COMPOSTELA**

QUEN SON?

MARCOS BARREIRA BAÑOS

- **Mestre especialista en pedagogía terapéutica no IES Valadares de Vigo.**
- **Coordinador do Club de Diversidade.**
- **Membro e dinamizador do equipo e plan de igualdade.**
- **Vicecoordinador da Rede Educativa de Apoio LGBTIQ+ de Galicia.**

ACOMPañAMIENTO NO TRÁNSITO

**Charlas formativas
e informativas ao
alumnado**

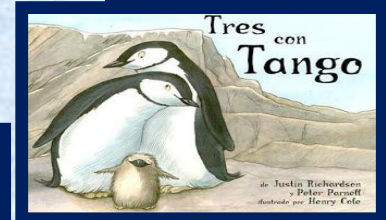
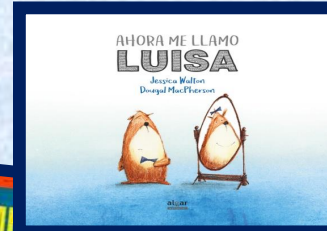

**Material
didáctico**

**Formación e
información ás
familias**

**HollySiz
(sensibilización)**

**Bibliografía
específica**

**Formación
profesorado**

REMANDO XUNTOS!

COÑECEMOS CATRO CONCEPTOS CLAVE

SEXO BIOLÓGICO

Está asociado a aspectos físicos que se pueden observar de forma objetiva (órganos, hormonas, cromosomas, etc.)

Género

Es una construcción social asociada a la división binaria del sexo biológico. Es lo que la sociedad espera de hombres y mujeres.

IDENTIDAD DE Género

Es la vivencia del género tal como una persona lo siente. No tiene por qué corresponderse con el sexo biológico.

EXPRESIÓN DE Género

Es el modo en que cada uno elige expresar su identidad de género. Se manifiesta a través del nombre, la vestimenta, las actitudes, etc.

orientación sexual

Es la atracción física, emocional, erótica, afectiva y espiritual que siente una persona por otra.

Mujer que se siente atraída
erótica y afectivamente
por mujeres.

LESBIANA

Hombre que se siente atraído
erótica y afectivamente
hacia otro hombre.

GAY

Persona que se siente atraída
erótica y afectivamente por personas
de ambos sexos, manteniendo relaciones
íntimas y sexuales con ellas.

BISEXUAL

Persona que se concibe y expresa como
perteneciente al género opuesto
al que social y culturalmente se asigna
a su sexo de nacimiento.

TRANSGÉNERO

Persona que se siente y se concibe como
perteneciente al género y sexo opuesto
a lo que social y culturalmente se le asigna en
función de su sexo de nacimiento
y opta por una intervención quirúrgica.

TRANSEXUAL

Persona que gusta de presentar de forma
transitoria o duradera una apariencia
opuesta a la del género que socialmente
se asigna a su sexo de nacimiento, me-
diante la utilización de prendas de vestir,
actitudes y comportamientos.

TRAVESTI

Persona que nace con algunas características
biológicas que son consideradas "femeninas"
y otras que son consideradas "masculinas".

INTERSEXUAL

Personas que además de no identificarse
y rechazar el género socialmente asignado a
su sexo de nacimiento, tampoco se
identifican con el otro género o
con alguno en particular.

QUEER

ORIENTACIONES SEXUALES

HOMOSEXUALIDAD

Atracción física y emocional hacia personas con la misma identidad de género

HETEROSEXUALIDAD

Atracción física y emocional hacia personas con identidad de género binaria pero que no es la propia

BISEXUALIDAD

Atracción física y emocional hacia personas de dos géneros

ASEXUALIDAD

No existe atracción sexual hacia ningún tipo de individuos. Sin embargo sí pueden tener atracción emocional o romántica.

PANSEXUALIDAD

Atracción sexual y emocional hacia personas de cualquier género (binarios y no binarios)

DEMISEXUALIDAD

Atracción sexual únicamente hacia personas con la que se ha forjado un vínculo emocional y/o romántico.

@PerraBellum
@myfreedom14

FUNDAMENTOS LEGAIS/MARCO NORMATIVO.

- Constitución Española/Estatuto de Autonomía de Galicia.
- Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación.
- Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade de mulleres e homes.
- Lei galega 11/2007, do 27 de xullo, para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.
- Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia.
- Decreto lexislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
- Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e adolescencia.
- Lei Orgánica 8/2021, do 4 de xuño, de protección integral á infancia e á adolescencia fronte á violencia.

- Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.
- Decretos de currículo.
- Protocolo de identidade de xénero da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional.
- I Plan de actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia 2016-2020.
- Instrución do 6 de setembro de 2019, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, para a elaboración dos Plans de Igualdade no curso 2019/20, nos centros educativos sostidos con fondos públicos de niveis non universitarios da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional.
- Orde do 19 de maio de 2021, pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/22 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.

PRINCIPIOS E FIN\$ DA LOE/LOMLOE (art.1 e art.2):

- ⇒ A calidade da educación para todo o alumnado, independentemente das súas condicións e circunstancias.
- ⇒ A equidade, que garante a igualdade de oportunidades para o pleno desenvolvemento da personalidade a través da educación, a inclusión educativa, a igualdade de dereitos e oportunidades que axuden a superar calquera discriminación ...
- ⇒ A educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres ...
- ⇒ A educación no exercicio da tolerancia e da liberdade dentro dos principios democráticos de convivencia, así como na prevención de conflitos e a resolución pacífica dos mesmos.

FINALIDADE DA ETAPA DE ED. INFANTIL (art.3 do D.330/2009):

Contribuír ao desenvolvemento físico, afectivo, social e intelectual das nenas e nenos.

FINALIDADE DA ETAPA DE ED. PRIMARIA (art.2 do D.105/2014):

Facilitarlles aos alumnos/as as aprendizaxes da... os hábitos de convivencia... a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e...

COEDUCACIÓN:

Método de intervención educativo que parte do principio da igualdade entre os sexos, e a non discriminación por razóns de sexo.

Coeducar é educar a nenos e nenas, mozos e mozas, da mesma maneira, e non facelo de xeito diferente segundo o seu sexo ou identidade.

PLAN DE IGUALDADE:

Documento de centro que ten por finalidade a formación no respecto dos dereitos, das liberdades fundamentais e da igualdade efectiva de oportunidades entre mulleres e homes. Así como a valoración crítica das desigualdades, de forma que sirvan para superar os comportamentos sexistas e previr a violencia de xénero.

Concreta as medidas de actuación que se van a propoñer para acadar os obxectivos coeducativos.

A ELABORACIÓN DOS PLAN\$ DE IGUALDADE NOS CENTROS EDUCATIVOS É UNHA OPORTUNIDADE PARA:

Organizar o traballo vinculado coa coeducación do centro educativo.

Desenvolver accións formativas nos centros educativos sobre igualdade e perspectiva de xénero, e diversidade afectivo-sexual.

Tomar medidas vinculadas co alumnado LGBTI e previr a súa discriminación.

Obrigar aos equipos directivos e ao conxunto do Claustro a tomar decisións e concretar medidas vinculadas coa igualdade.

Previr e detectar as violencias machistas a través de diversas accións.

Desenvolver un traballo sistemático vinculado coa igualdade.

OBXECTIVOS DAS ACTUACIÓNS DIRIXIDAS AO COLECTIVO LGBTIQ+ DESDE A BIBLIOTECA INCLUSIVA:

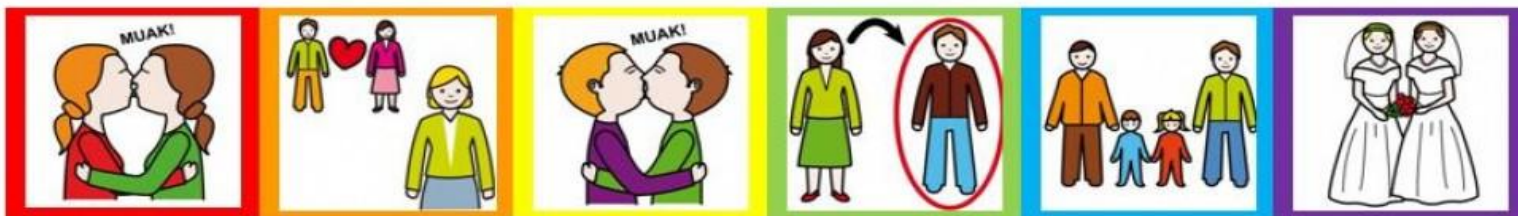
- ⇒ Colaborar coa visibilización do colectivo LGBTIQ+.
- ⇒ Impedir a discriminación por razóns de identidade de xénero ou orientación afectivo-sexual.
- ⇒ Promover a igualdade de oportunidades.
- ⇒ Conseguir un centro seguro, un centro coeducativo, libre de discriminación e respectuoso con todas as diversidades.
- ⇒ Impedir a normalización das agresións dos máis fortes contra as e os máis débiles, xustificadas nos estereotipos sexistas e homofóbicos, na prevalencia do masculino sobre o feminino nos libros de textos e materias curriculares e na presunción de familia nuclear heterosexual...

- ⇒ Educar nunha perspectiva integral e de xénero desenvolvendo no alumnado valores de respecto, tolerancia, igualdade ...
- ⇒ Formar ao profesorado en igualdade e invitar á reflexión sobre a transmisión de estereotipos de xénero no ámbito escolar.
- ⇒ Formar e informar a toda a comunidade educativa.
- ⇒ Crear escolas realmente inclusivas onde se respecta a identidade de cada persoa.
- ⇒ Garantir o libre exercicio da identidade de xénero.
- ⇒ Eliminar condutas discriminatorias e estereotipos sexistas.
- ⇒ Eliminar calquera inicio de discriminación por razóns de identidade de xénero e/ou identidade sexual.
- ⇒ Erradicar a transfobia/homofobia/LGBTIfobia...
- ⇒ Previr situacións de violencia derivadas da identidade/orientación sexual.
- ⇒ Establecer e regular a atención a este alumnado e ás súas familias. Para evitar a reprodución de estereotipos sexistas.

OBXECTIVO FUNDAMENTAL:

Todas as medidas, actuacións, estratexias, formación e información, que se desenvolvan desde a Biblioteca, a nivel de centro e/ou aula teñen como obxectivo...

GARANTIR O DEREITO Á DIVERSIDADE AFECTIVO-SEXUAL, DE XÉNERO E FAMILIAR

OBXECTIVOS DO PROTOCOLO DE IDENTIDADE DE XÉNERO:

- ⇒ Establecer e regular a atención a este alumnado e ás súas familias.**
- ⇒ Formar e informar a toda a comunidade educativa.**
- ⇒ Crear escolas realmente inclusivas onde se respecta a identidade de cada persoa.**
- ⇒ Eliminar calquera inicio de discriminación por razóns de identidade de xénero.**
- ⇒ Garantir o libre exercicio da identidade sexual.**
- ⇒ Erradicar a transfobia.**
- ⇒ Desenvolver no alumnado valores de respecto, tolerancia...**

BIBLIOTECA ESCOLAR INCLUSIVA

37.03. VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

Cambio na estrutura familiar

Convivencia

Diversidade

Diversidade afectivo-sexual

Emocións

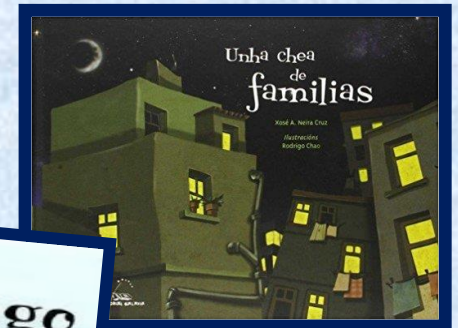
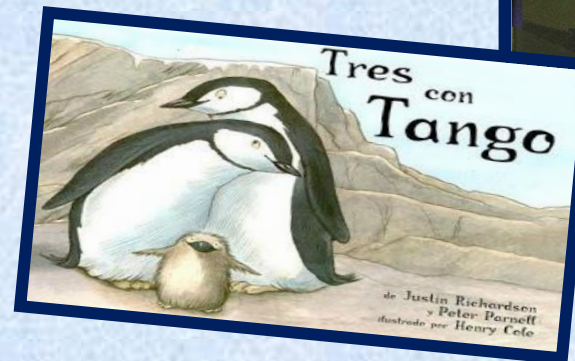
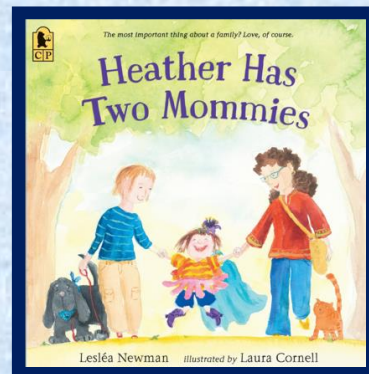
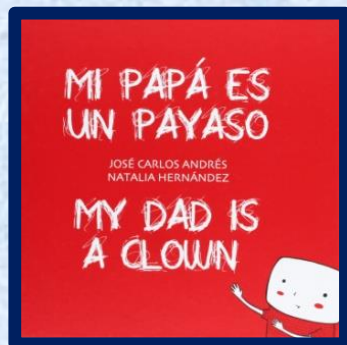
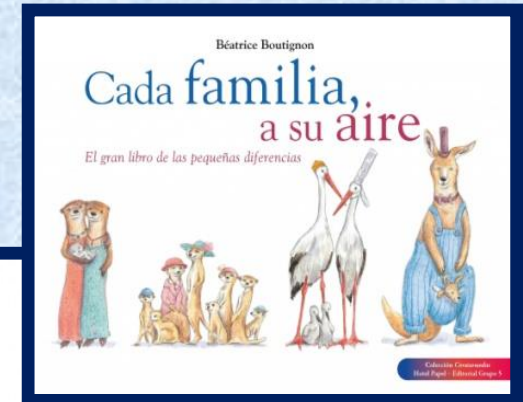
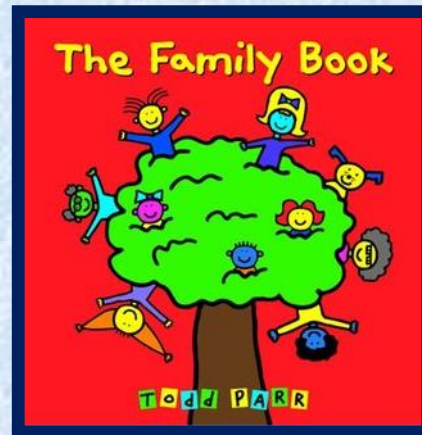
Igualdade de xénero

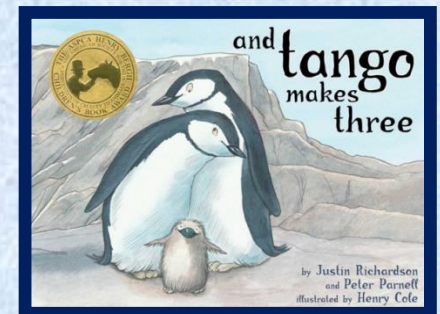
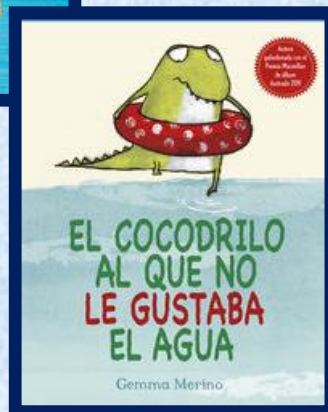
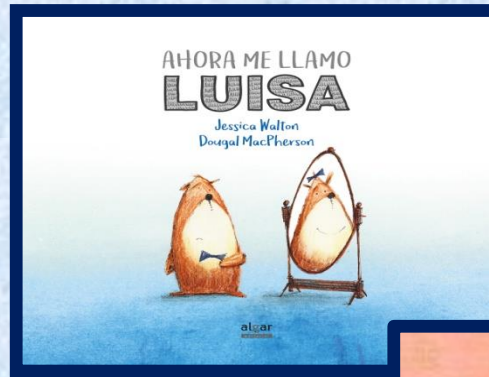
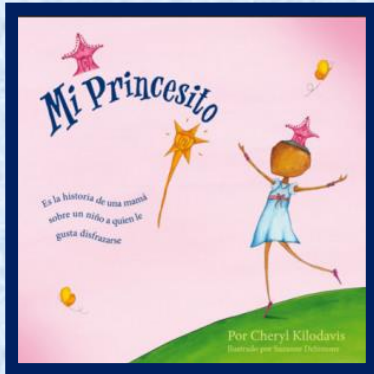

**A IMPORTANCIA DA
VISIBILIZACIÓN**

FONDOS BIBLIOGRÁFICOS

MATERIAIS AUDIOVISUAIS

HollySiz

**“O amor non ten etiquetas
Love has not labels”**

¿Qué es la diversidad sexual? Explicación fácil.
CARKI PRODUCTIONS

<https://www.youtube.com/watch?v=IQbTZYiQ6BA>

**Traballos con
contidos
audiovisuais**

XOGOS MANIPULATIVOS

Guías de lecturas, recomendacións Nadal, EDLG

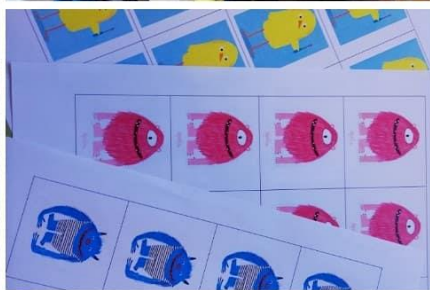
Maletas igualdade CFR

Mochilas viaxeiras

Contacontos semanal Educación Infantil

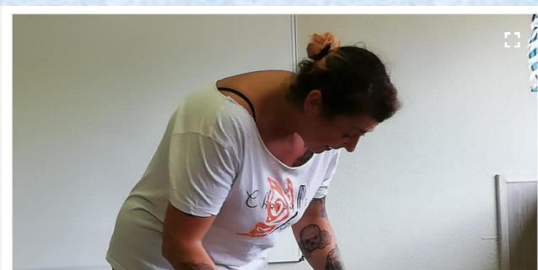
Recomendacións da Biblioteca

Contos en feminino

CLUB DE LECTURA

CLUB DE DIVERSIDADE

Presentación de libros temática LGBTIQ+

RADIO NA BIBLIO

ACTIVIDADES FORMATIVAS ESCOLA DE FAMILIAS

TALLERES IGUALDADE DE XÉNERO

OBRADOIRO "CIMENTANDO IGUALDADE"

CEIP PLURILINGÜE
DE TIRÁN

DATA: 9 e 12 de Marzo
LUGAR: CEIP Plurilingüe de Tirán

a carón
gabinete psicolóxico

JUGUETE NO SEXISTA
JUGANDO EN IGUALDAD

TODOS
LOS
JUGUETES
ENCAJAN

"Me encanta
ayudar
a papá con
la comida"
Declara el
Playmovil
Egabrense

JUGUETE NO SEXISTA
JUGANDO EN IGUALDAD

TODOS
LOS
JUGUETES
ENCAJAN

"Siempre
veo con
mamá los
partidos de
nuestro equipo
favorito"
Declara la
Playmovil
Egabrense

SEMANA DA DIVERSIDADE AFECTIVO-SEXUAL

Charlas formativas
co alumnado de
Educación Primaria

Visionado do vídeo
“O amor non ten etiquetas
/Love has not labels”

Contacontos
en Ed. Infantil

Actividade
Plástica
Ed. Infantil

Elaboración de
lemas
Ed. Primaria

Gran cartel
para
sensibilizar

Charla sobre
sexualidade impartida
pola matrona do
centro de saúde do
Concello de Moaña

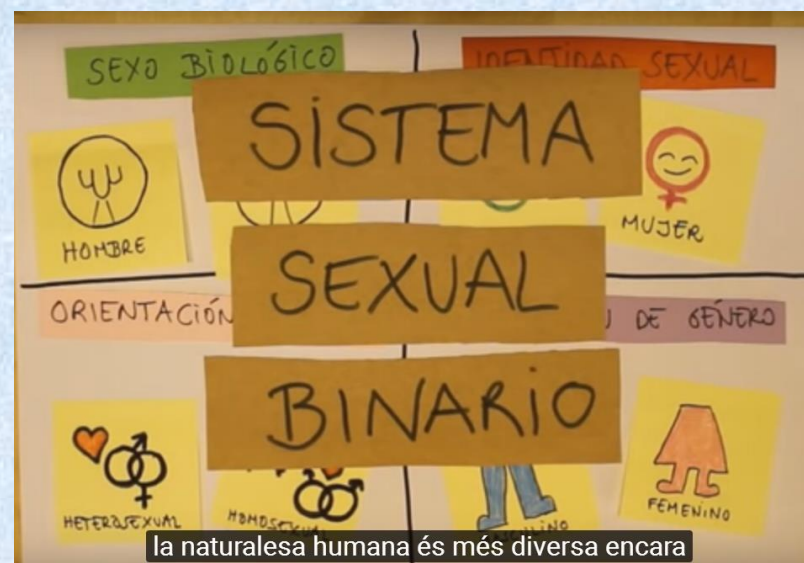

¿Qué es la diversidad sexual? Explicación fácil.

CARKI PRODUCTIONS

<https://www.youtube.com/watch?v=1QbTZYiQ6BA>

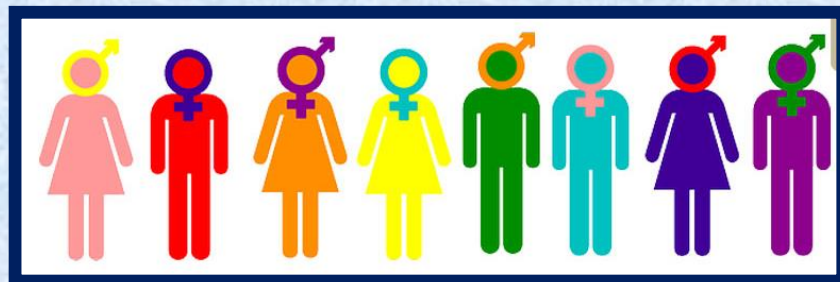

CUMPRIRÍASE O OBXECTIVO SE...

**Creamos escolas libres de discriminacións,
agresións ou acoso por motivos de identidade
de xénero ou de orientación sexual.**

**Onde cada crianza poida ser feliz sen que se
teña en conta a diversidade que o/a diferenza,
porque...**

TEÑEN DEREITO A SER DIFERENTES!!!

CHRYSTALLIS. Asociación de Familias de Menores Transexuales
<http://chrysallis.org.es/>

Diploma
Centro educativo trans-friendly

Curso 2016 /2017.

Desde CHRYSTALLIS, Asociación de Familias de Menores Transexuales, queremos reconocer al Centro

Ciep Tirán

el respeto mostrado hacia el alumnado de condición transexual, posibilitándole el pleno desarrollo de su personalidad conforme a su identidad sexual en el ámbito educativo, poniendo en práctica con ello valores que favorecen la libertad y dignidad personal, la solidaridad, la tolerancia, la igualdad, el respeto y la justicia, y contribuyendo a superar cualquier tipo de discriminación por razón de identidad de género.

En *Buenos Aires*, a *13* de *Diciembre* de 20 *17*.

Natalia Aventín. Presidenta de CHRYSTALLIS

VISIBILIZAR, DIVULGAR, FORMAR, INFORMAR E SENSIBILIZAR

Rede Educativa de
Apoio LGBT de
Galicia

Contacto

Correo electrónico: info@rededucalgbtiq.org

INSTAGRAM

TWITTER

PÁXINA WEB:

[HTTPS://REDEDUCALGBTIQ.ORG](https://rededucalgbtiq.org)

PÁXINA de **FACEBOOK**

E LEMBRARDE...

o
amor
non
ten
etiquetas

A photograph of two men from the chest up, framed by a white dashed border. The man on the left is wearing a dark blue suit jacket, a white shirt, and a light blue bow tie. He is holding a single red rose with both hands. The man on the right is wearing a light grey suit jacket, a white shirt, and a dark blue bow tie with white polka dots. His hands are clasped in front of him. The background is blurred with warm, bokeh light spots.

**MOITAS GRAZAS
POLA VOSA ATENCIÓN!**

marcosbarreira@edu.xunta.gal